

ביאור בדרך אפשר

1 האלוקות כשם שהקליפה מכסה על הפרי וְכִדְרָשְׁתָּ רַבּוּתֵינוּ וְלֹא עַל
2 הַפְּסוּקִים⁵⁰ האמור בתורה לגבי יעקב ועשו וְלֹא אִם מְלֵאוֹם יֵאָמְרוּ,
3 שְׂבָכְדִי שִׁיְהִי בְנֵי יְרוּשָׁלַיִם, צָרִיף לְהִיּוֹת תַּחֲלִילָה חֲרַבְנָה
4 שֶׁל צוּר כְּמוֹבָא בְּפִירוּשׁ רִשְׁוֹי עַל פְּסוּקֵי זֶה: "... כְּשׁוֹה קָם, זֶה נּוֹפֵל. וְכֵן
5 הוּא אוֹמֵר אִמְלָאָה הַחֲרֵבָה, לֹא
6 נִתְמַלְאָה צוּר אֲלֵא מְחֻרְבְּנָה שֶׁל
7 יְרוּשָׁלַיִם."
8 וְזֶהוּ הַטַּעַם שֶׁנַּעֲשֶׂה הַנֶּס הַגָּדוֹל
9 שֶׁלְכַאוּרָה לֹא הִיָּה נַחֲוִן שְׁנַעֲשׂוּ כָּל
10 הָאוֹכְלוֹסִין שֶׁל פְּרַעַה בְּמִצְרַיִם
11 אֲלֵמִים חֲרָשִׁים וְסוּמִים,
12 שֶׁהוּא עֲנִין בִּיטוּל רִשְׁבִירָה' שֶׁל
13 הַכַּחֲוֹת דִּ'אָדָם דְּקִלְפָּה',
14 בְּכַדִי שִׁיּוּכַל לְהִיּוֹת גִּילּוּי אָדָם
15 דְּקִדּוּשָׁה אֲדָם הַעֲלִיּוֹן
16 בְּכִרְיָאָה-יְצִירָה-עֲשִׂיָּה.
17 וְזֶהוּ שֶׁפֶּאֶשֶׁר טַעַן מִשָּׁה, לֹא
18 אִישׁ דְּכָרִים אֲנִכִי גו' כִּי כְּבֹד
19 פָּה וְכְבֹד לְשׁוֹן אֲנִכִי, הִשִּׁיב
20 לוֹ הַקְּב"ה מִי שֶׁם פָּה לְאָדָם אוֹ מִי יְשׁוּם אֲלֵם
21 גו'. דְּהִנֵּה, בְּשִׂרְאָה מִשָּׁה אֶת תּוֹקֶף קְלִיפַת
22 מְצָרִים, שְׂאֵל ב' שְׂאֵלוֹת. הָא', אִיף יִכּוֹל לְהִיּוֹת
23 הַגִּילּוּי דְּאֶצִּילוֹת בְּכִרְיָאָה-יְצִירָה-עֲשִׂיָּה שְׁהָרִי זֶה
24 יְרִידָה כּו'. וְהַב', הָרִי קְלִיפַת מְצָרִים הִיא בְּתַקְפָּה
25 לְמַנּוּעַ וּלְעַכֵּב כּו'. וְעַל זֶה עֲנָה לוֹ הַקְּב"ה ב'
26 תְּשׁוּבוֹת. הַמַּעֲנָה עַל שְׂאֵלָה הָא' הוּא, מִי שֶׁם
27 פָּה לְאָדָם גו' הֲלֹא אֲנִכִי הָרִי, דְּשִׁרְשׁ הַגִּילּוּי
28 לְכִרְיָאָה-יְצִירָה-עֲשִׂיָּה הוּא מְבַחֲשֵׁינָה כְּתָר עֲלִיּוֹן
29 כּו'. וְהַמַּעֲנָה עַל שְׂאֵלָה הַב' הוּא, מִי יְשׁוּם אֲלֵם
30 אוֹ חֲרָשׁ גו' אוֹ עוֹר, שְׂבָכְחוּ יִתְבָּרַף לְפַעוּל
31 שְׂבִירַת הַקְּלִיפּוֹת. וּמָה שְׂבָכְחוּ אוֹ פִקְחָה, קָאִי עַל
32 מִשָּׁה רַבִּינוּ, כְּפִירוּשׁ הַמְדָרְשׁ⁵¹ מִי עֲשֶׂה עֲצָמָךְ
33 פִּקְחָה שְׂתַבְּרַח מִפְּרַעַה. דְּהִנֵּה, עַל-יְדֵי מִשָּׁה הִנֵּה
34 אַחֲרֵ-כֵן הַגִּילּוּי דְּמִתְּן-תּוֹרָה, שְׂאֵז נִתְרַפָּא, וְהִינוּ
35 לְפִי שְׂעִיקָר עֲנִינוּ שֶׁל מִשָּׁה הוּא שְׂהַמְשִׁיף תּוֹרָה
36 לְיִשְׂרָאֵל, וְכִיּוֹן שְׂזָהוּ עִיקָר עֲנִינוּ, לְכֵן הִנֵּה בּוֹ
37 אֵז בְּחִינַת הַדִּיבּוּר דְּפָה, שְׂהַמְשִׁיף גִּילּוּי אֲלֵקוּת
38 לְמַטָּה בְּכִרְיָאָה-יְצִירָה-עֲשִׂיָּה, אֲבָל קוֹדָם מִתְּן-
39 כְּתָר עֲלִיּוֹן כּו' וּמִפְּנֵי גוּדֵל מַעֲלָתוֹ
40 שֶׁל ה'כְּתָר' בִּיכּוּלְתוֹ לְהַשְׁפִּיעַ אֶת הָאוֹר
41 גַּם לְמַדְרַגּוֹת נַחוּתוֹת, עוֹלְמוֹת בִּי"ע.
42 וְהַמַּעֲנָה עַל שְׂאֵלָה הַב' הוּא,
43 מִי יְשׁוּם אֲלֵם אוֹ חֲרָשׁ גו' אוֹ

ביאור בדרך אפשר

44 עוֹר, שְׂבָכְחוּ יִתְבָּרַף לְפַעוּל שְׂבִירַת הַקְּלִיפּוֹת כִּי שֶׁלֹא יוֹכּלוּ
45 לְהַתְנַגֵּד לְתוֹסַפַּת אוֹר בְּקִדּוּשָׁה.
46 וּמָה שְׂבָכְחוּ בְּהַמְשִׁיךְ הַפְּסוּקִים אוֹ פִקְחָה, קָאִי עַל מִשָּׁה רַבִּינוּ,
47 כְּפִירוּשׁ הַמְדָרְשׁ⁵¹ מִי עֲשֶׂה עֲצָמָךְ פִּקְחָה שְׂתַבְּרַח מִפְּרַעַה.
48 וְהוֹלֵךְ וּמְבַאֵר אֶת מִשְׁמַעוֹת הַדְּבָרִים
49 עַל-פִּי חֲסִידוֹת דְּהִנֵּה, עַל-יְדֵי
50 מִשָּׁה הִנֵּה אַחֲרֵ-כֵן לְאַחַר יְצִיאַת
51 מִצְרַיִם הַגִּילּוּי דְּמִתְּן-תּוֹרָה,
52 שְׂאֵז נִתְרַפָּא וְלֹא הִיָּה עוֹד "כְּבֹד
53 פָּה וְכְבֹד לְשׁוֹן", וְהִינוּ לְפִי
54 שְׂעִיקָר עֲנִינוּ שֶׁל מִשָּׁה הוּא
55 שְׂהַמְשִׁיף תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל,
56 וְכִיּוֹן שְׂזָהוּ עִיקָר עֲנִינוּ, לְכֵן
57 הִנֵּה בּוֹ אֵז בְּחִינַת הַדִּיבּוּר
58 דְּפָה, וְכַמְבּוֹאֵר לְעִיל שְׂגִילּוּי הָאוֹר
59 הָאֲלֹקִי לְמַטָּה בּוֹ עַל יְדֵי סְפִירַת
60 הַמְּלָכוֹת הַנִּקְרָאוֹת "מְלָכוֹת פָּה"
61 שְׂהַמְשִׁיף גִּילּוּי אֲלֵקוּת לְמַטָּה
62 בְּכִרְיָאָה-יְצִירָה-עֲשִׂיָּה, אֲבָל
63 קוֹדָם מִתְּן-תּוֹרָה הִנֵּה עֲדִין
64 כְּבֹד פָּה וְכְבֹד לְשׁוֹן, וּבְרוּחַנוּת
65 הִינוּ שְׂעִידִין לֹא הִיָּתָה הַהִמְשָׁכָה
66 וְהַתְּגַלּוּת הוּוּ לְמַטָּה אֲלֵא שְׂגָם
67 בְּהִיּוֹתוֹ כְּבֹד פָּה כּו', וְלִמְרוֹת
68 הַהַעֲלָמוֹת וְהַהִסְתָּרִים שֶׁהִיוּ בְּעַת הַגְּלוּת
69 בְּמִצְרַיִם הִנֵּה כְּפִירוּשׁ הַוּצָרָף
70 לְהִיּוֹת יְצִיאַת מְצָרִים,
71 שְׂהַתְּחַלְתָּה הִיָּתָה בְּשִׁעַת
72 בְּרִיחַת מִשָּׁה מִפְּרַעַה, שֶׁאִף הִיא
73 הִיָּתָה בְּמוֹךְ מְסוּיִים יְצִיאָה מְגַלּוֹת
74 מְצָרִים לְחִירוֹת, שֶׁהָרִי פְּרַעַה רִצָּה
75 לְהַרְגוֹ אֲמַר לוֹ הַקְּב"ה מִי שֶׁם
76 פָּה לְאָדָם, וְהַמְשִׁיךְ בּוֹ אֶת עֲנִיּוֹן
77 הַדִּיבּוּר שְׂעַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל
78 לְהִיּוֹת לְפָחוֹת לְפִי שְׂעָה גִּילּוּי
79 מְלָכוֹת דְּאֶצִּילוֹת לְכִרְיָאָה-
80 יְצִירָה-עֲשִׂיָּה כְּנ"ל, אֲבָל

(49 פסחים מב, ב. מגילה ו, א. זח"ב רלו, א. 50) תולדות כה, כג. 51) תנחומא שמות י. שמור"ר פ"א, לא.